

EUROPEISKA CENTRALBANKENS RIKTLINJE (EU) 2015/856

av den 12 mars 2015

**om principerna för det etiska ramverket för den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM)
(ECB/2015/12)**

ECB-RÅDET HAR ANTAGIT DENNA RIKTLINJE

med beaktande av rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut ⁽¹⁾ (nedan kallad *SSM-förordningen*), särskilt artikel 6.1 jämförd med artikel 6.7, och

av följande skäl:

- (1) Europeiska centralbanken lägger största vikt vid en verksamhetsstyrning som sätter ansvar, öppenhet och högsta etiska standarder i centrum för den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM). Dess principer har avgörande betydelse för den gemensamma tillsynsmekanismens trovärdighet och är mycket viktiga för att bibehålla medborgarnas förtroende.
- (2) Mot denna bakgrund är det nödvändigt att inrätta ett etiskt ramverk för den gemensamma tillsynsmekanismen som innehåller de etiska standarder som krävs för att säkra dess trovärdighet och goda rykte samt för att säkra allmänhetens förtroende för medlemmarna i ECB:s och de nationella behöriga myndigheternas organ samt de anställdas integritet och oavhängighet i de medlemsstater som deltar i den gemensamma tillsynsmekanismen (nedan kallat *SSM:s etiska ramverk*). SSM:s etiska ramverk bör bestå av denna riktlinje som innehåller principerna, en uppsättning bästa praxis om hur principerna ska tillämpas samt interna regler och praxis som antas av ECB och varje nationell behörig myndighet.
- (3) Minimistandarder avseende missbruk av insiderinformation bör förstärka reglerna mot sådant missbruk genom medlemmar i ECB:s eller de nationella behöriga myndigheternas organ eller anställda samt för att exkludera eventuella intressekonflikter till följd av privata finansiella transaktioner. För detta ändamål bör SSM:s etiska ramverk tydligt definiera huvudkoncepten samt roller och ansvarsområden för de olika berörda organen. Det bör även innehålla, utöver det generella förbudet mot missbruk av insiderinformation, ytterligare restriktioner för personer som har tillgång till insiderinformation. SSM:s etiska ramverk bör även innehålla riktlinjer för kontrollen av att reglerna efterlevs och hur man rapporterar fall där någon inte fullgör sina skyldigheter.
- (4) SSM:s etiska ramverk bör även innehålla minimistandarder för undvikande av intressekonflikter samt mottagande av gåvor och gästfrihet.
- (5) SSM:s etiska ramverk bör gälla vid utförandet av tillsynsuppgifter. Det är önskvärt att ECB och den nationella behöriga myndigheterna tillämpar jämförbara standarder för sina anställda eller externa konsulter som deltar i utförandet av andra uppgifter.
- (6) Bestämmelserna i denna riktlinje ska inte påverka tillämplig nationell lagstiftning. Om en nationell behörig myndighet pga. nationell lagstiftning är förhindrad att genomföra en bestämmelse i denna riktlinje ska den informera ECB om detta. Den nationella berörda myndigheten bör även vidta rimliga åtgärder för att lösa problemet enligt den nationella lagstiftningen.
- (7) Bestämmelserna i denna riktlinje ska inte påverka uppförandekodexen för ECB-rådets medlemmar ⁽²⁾ eller uppförandekodexen för tillsynsnämndens ledamöter ⁽³⁾.
- (8) SSM:s etiska ramverk är begränsat till utförandet av tillsynsuppgifter, men ECB-rådet har antagit ett motsvarande etiskt ramverk för sådana Eurosystems uppgifter som ECB och de nationella behöriga myndigheterna utför ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ EUT L 287, 29.10.2013, s. 63.

⁽²⁾ Europeiska centralbankens uppförandekodex för rådets medlemmar (EGT C 123, 24.5.2002, s. 9).

⁽³⁾ Uppförandekodexen för ledamöterna i Europeiska centralbankens tillsynsnämnd (EUT C 93, 20.3.2015, s. 2).

⁽⁴⁾ Europeiska centralbankens riktlinje (EU) 2015/855 av den 12 mars 2015 om principerna för Eurosystemets etiska ramverk och om upphävande av riktlinje ECB/2002/6 om minimistandarder för Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna vid genomförandet av penningpolitiska transaktioner, valutatransaktioner med ECB:s valutareserver och vid förvaltningen av ECB:s reservtillgångar. (ECB/2015/11) (se sidan 23 i detta nummer av EUT).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Definitioner

I denna riktlinje gäller följande definitioner:

1. *nationell behörig myndighet*: en nationell behörig myndighet enligt definitionen i artikel 2.2 i SSM-förordningen. Denna definition ska inte påverka arrangemang enligt nationell lagstiftning där vissa tillsynsuppgifter tilldelas en nationell centralbank som inte utsetts till nationell behörig myndighet. En hänvisning till en nationell behörig myndighet i denna riktlinje ska i sådana fall tillämpas på den nationella centralbanken för sådana uppgifter som den utför enligt nationell lagstiftning.
2. *insiderinformation*: varje form av känslig marknadsinformation som rör utförandet av tillsynsuppgifter som ECB tilldelats som inte har offentliggjorts eller inte är tillgänglig för allmänheten.
3. *känslig marknadsinformation*: information av ett specifikt slag vars offentliggörande sannolikt kommer att ha en väsentlig effekt för tillgångspriser eller noteringar på finansmarknaderna.
4. *personer med insiderinformation*: varje medlem av ett organ eller anställd som har tillgång till insiderinformation annat än vid ett enskilt tillfälle.
5. *anställd*: varje person som har ett anställningsförhållande med ECB eller en nationell behörig myndighet med undantag för sådana personer som uteslutande har arbetsuppgifter som inte berör tillsynsuppgifter enligt SSM-förordningen.
6. *medlemmar i organ*: medlemmar av beslutsfattande och andra interna organ hos ECB eller en nationell behörig myndighet som inte är anställda.
7. *finansiella bolag*: samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 kapitel 2 punkt 2.55 ⁽¹⁾.
8. *intressekonflikt*: en situation där en medlem i ett organ eller en anställd har personliga intressen som kan påverka eller förefalla påverka deras möjligheter att utföra sina uppgifter på ett opartiskt och objektivt sätt.
9. *personliga intressen*: en förmån eller möjlig förmån, ekonomisk eller icke-ekonomisk, för medlemmar i organ eller anställda, deras familjemedlemmar och andra anhöriga eller deras vänner och nära bekanta.
10. *fördel*: varje gåva, gästfrihet eller annan förmån av ekonomiskt eller icke-ekonomiskt slag, som objektivt förbättrar mottagarens ekonomiska, rättsliga eller personliga situation och till vilken mottagaren inte är berättigad av några andra orsaker.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna riktlinje ska tillämpas på ECB och de nationella behöriga myndigheterna när de utför de tillsynsuppgifter som tilldelats ECB. De interna regler som ECB och de nationella behöriga myndigheterna antar för att tillämpa denna riktlinje ska gälla för medlemmarna av deras organ och deras anställda.
2. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska eftersträva att, i den omfattning som lagstiftningen tillåter, de skyldigheter som framgår av tillämpningen av denna riktlinje även omfattar personer som deltar i utförandet av tillsynsuppgifter men som inte är anställda.
3. Bestämmelserna i denna riktlinje ska inte förhindra att ECB och de nationella behöriga myndigheterna tillämpar strängare etiska regler för medlemmarna av deras organ och deras anställda.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 av den 21 maj 2013 om det europeiska national- och regionalräkenskaps-systemet i Europeiska unionen (EUT L 174, 26.6.2013, s. 1).

*Artikel 3***Uppgifter och ansvar**

1. Mot bakgrund av sitt ansvar för att uppställa en företagskultur och etiska regler på SSM-nivå, fastställer ECB-rådet i denna riktlinje principerna för SSM:s etiska ramverk och anger bästa praxis för hur dessa principer ska tillämpas.
2. Revisionskommittén, internrevisionen och kommittén för organisationsutveckling ska involveras i tillämpningen och granskningen av SSM:s etiska ramverk i enlighet med deras respektive mandat.
3. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska specificera vilka uppgifter och vilket ansvar de organ, enheter och anställda har som på lokal nivå deltar i genomförandet, tillämpningen och granskningen av SSM:s etiska ramverk.

*Artikel 4***Kommunikation och ökad medvetenhet**

1. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska utforma sina interna regler som genomför denna riktlinje på ett klart och tydligt sätt, informera medlemmarna av sina organ och sina anställda om dem och säkerställa att reglerna är lätta att ta del av.
2. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder för att öka medvetenheten om reglerna hos medlemmarna av sina organ och sina anställda så att dessa förstår sina skyldigheter enligt SSM:s etiska ramverk.

*Artikel 5***Övervakning av att bestämmelserna efterlevs**

1. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska övervaka att bestämmelserna som genomför denna riktlinje efterlevs. Övervakningen ska, om så är lämpligt, omfatta regelbundna och/eller oregelbundna kontroller av att bestämmelserna efterlevs. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska inrätta lämpliga förfaranden för att snabbt kunna reagera och vidta åtgärder om bestämmelserna inte efterlevs.
2. Övervakningen av att bestämmelserna efterlevs ska inte förhindra tillämpningen av interna regler som tillåter interna utredningar om en medlem av ett organ eller en anställd misstänks ha åsidosatt de regler som genomför denna riktlinje.

*Artikel 6***Rapportering av brott mot bestämmelserna och uppföljning**

1. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska anta interna regler för rapportering av brott mot bestämmelserna som genomför denna riktlinje inbegripet regler för tipsare i enlighet med tillämplig lagstiftning.
2. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska vidta åtgärder för att säkerställa ett lämpligt skydd för personer som inrapporterar fall där gällande bestämmelser inte efterlevs.
3. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska säkerställa att man följer upp fall där bestämmelser åsidosatts, vilket inkluderar proportionerliga disciplinära åtgärder i enlighet med tillämpliga disciplinära regler och förfaranden.
4. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska utan onödigt dröjsmål rapportera alla viktiga händelser som rör brott mot de bestämmelser som genomför denna riktlinje till ECB-rådet via kommittén för organisationsutveckling och tillsynsnämnden i enlighet med tillämpliga interna förfaranden. I brådskande fall kan ECB eller en nationell behörig myndighet rapportera en viktig händelse som rör brott mot gällande bestämmelser direkt till ECB-rådet. I båda fallen ska ECB och de nationella behöriga myndigheterna samtidigt informera revisionskommittén.

KAPITEL II

REGLER FÖR ATT FÖRBYGGA MISSBRUK AV INSIDERINFORMATION*Artikel 7***Allmänt förbud mot missbruk av insiderinformation**

1. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska säkerställa att medlemmarna av deras organ och deras anställda inte missbrukar insiderinformation.
2. Förbudet mot missbruk av insiderinformation ska som ett minimikrav omfatta a) användning av insiderinformation för privata transaktioner för egen eller annans räkning, b) utlämnande av insiderinformation till annan person, utom om utlämnandet bara sker vid behov och inom ramen för fullgörandet av yrkesmässiga skyldigheter samt c) användning av insiderinformation för att rekommendera eller förmå andra personer att ingå privata finansiella transaktioner.

*Artikel 8***Specifika restriktioner för personer med insiderinformation**

1. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska säkerställa att tillgången till insiderinformation begränsas till sådana medlemmar av deras organ och anställda som behöver tillgång till uppgifterna för att utföra sina arbetsuppgifter.
2. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska säkerställa att alla personer med insiderinformation omfattas av specifika restriktioner avseende kritiska privata finansiella transaktioner. En privat finansiell transaktion ska anses vara kritisk om den har, eller kan uppfattas ha, ett nära samband med utförandet av tillsynsuppgifter. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska i sina interna regler ha en förteckning över sådana kritiska transaktioner som särskilt ska omfatta
 - a) transaktioner som avser aktier och obligationer som emitterats av finansiella företag som är etablerade i unionen,
 - b) kortfristig handel, dvs. köp och försäljning eller försäljning och köp av samma finansiella instrument inom en specificerad referensperiod,
 - c) transaktioner i derivat som hör samman med de finansiella instrument som anges i punkt a samt andelar i företag för kollektiva investeringar vars huvudsakliga syfte är att investera i sådana finansiella instrument.
3. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska anta interna regler som anger de specifika restriktionerna för personer med insiderinformation med beaktande av hur effektiva, ändamålsenliga och proportionella de är. Sådana specifika restriktioner kan omfatta följande:
 - a) Förbud mot specifika finansiella transaktioner.
 - b) Krav på förhandstillstånd för specifika finansiella transaktioner.
 - c) Krav på rapportering *i förväg* eller *i efterhand* för specifika finansiella transaktioner.
 - d) Förbud mot specifika finansiella transaktioner under vissa tidsperioder.
4. ECB och de nationella behöriga myndigheterna kan välja att tillämpa dessa specifika restriktioner även på andra anställda än sådana som besitter insiderinformation.
5. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska säkerställa att deras förteckning över kritiska finansiella transaktioner snabbt kan ändras för att beakta ECB-rådets beslut.
6. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska i sina interna regler ange villkoren och säkerhetsåtgärderna enligt vilka medlemmar i organ och anställda som önskar uppdra förvaltningen av deras privata finansiella transaktioner till en oberoende tredje part inom ramen för ett skriftligt förvaltningsavtal är undantagna från de specifika restriktionerna som framgår av denna artikel.

KAPITEL III

REGLER FÖR ATT UNDVIKA INTRESSEKONFLIKTER*Artikel 9***Intressekonflikter**

1. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska ha en mekanism på plats för att undvika att en kandidat som kan komma i fråga för en utnämning som anställd har en intressekonflikt till följd av sin tidigare yrkesverksamhet eller nära personliga relationer.
2. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska anta interna regler som kräver av medlemmar i organ och anställda att de under sin anställning undviker alla situationer som kan ge upphov till en intressekonflikt och rapporterar sådana situationer. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska säkerställa att de, när en intressekonflikt rapporteras, kan vidta lämpliga åtgärder för att undvika konflikten, inklusive att vid behov befria den berörda personen från den berörda arbetsuppgiften.
3. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska ha en mekanism på plats för att bedöma och undvika möjliga intressekonflikter till följd av ny yrkesverksamhet som utövas av medlemmar i deras organ och seniora anställda som rapporterar direkt till ledningsnivå.
4. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska vid behov ha en mekanism på plats för att bedöma och undvika möjliga intressekonflikter till följd av yrkesverksamhet som utövas av deras anställda under obetald ledighet.

KAPITEL IV

REGLER FÖR MOTTAGANDE AV GÅVOR OCH GÄSTFRIHET*Artikel 10***Förbud mot att ta emot fördelar**

1. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska anta interna regler som förbjuder medlemmarna av deras organ och deras anställda att begära, ta emot eller acceptera ett löfte om att de själva eller någon annan person ska erhålla en fördel som på något sätt har ett samband med deras tjänsteutövning.
2. ECB och de nationella behöriga myndigheterna får i sina interna regler ange undantag från förbudet enligt punkt 1 vad gäller fördelar som erbjuds av centralbanker, unionens organ eller byråer, internationella organisationer och offentliga organ eller vad gäller fördelar från den privata sektorn vars värde inte överstiger vad som är sedvanligt eller försumbart, i det senare fallet under förutsättning att de varken är frekventa eller kommer från samma källa. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska säkerställa att dessa undantag varken påverkar, eller kan ge sken av att påverka, oavhängigheten och opartiskheten hos medlemmarna i deras organ och deras anställda.
3. Med avvikelse från vad som sägs i punkt 2, ska inga undantag göras för fördelar som erbjuds av kreditinstitut till anställda hos ECB eller de nationella behöriga myndigheterna när dessa utför inspektioner på plats eller revisionsuppdrag, utom gästfrihet av ett försumbart värde som erbjuds vid arbetsrelaterade möten.

KAPITEL V

SLUTBESTÄMMELSER*Artikel 11***Verkan och genomförande**

1. Denna riktlinje får verkan samma dag som den delges de nationella behöriga myndigheterna.
2. ECB och de nationella behöriga myndigheterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra och följa denna riktlinje och tillämpa den från och med den 18 mars 2016. De nationella behöriga myndigheterna ska informera ECB om alla hinder för att genomföra denna riktlinje och ska senast den 18 januari 2016 informera ECB om de texter och medel som avser dessa åtgärder.

*Artikel 12***Rapportering och granskning**

1. De nationella behöriga myndigheterna ska varje år rapportera till ECB om hur denna riktlinje genomförts.
2. ECB-rådet ska ompröva denna riktlinje åtminstone vart tredje år.

*Artikel 13***Adressater**

Denna riktlinje riktar sig till ECB och de nationella behöriga myndigheterna.

Utfärdad i Frankfurt am Main den 12 mars 2015.

På ECB-rådets vägnar

Mario DRAGHI

ECB:s ordförande
